

Infrastrukturinvesteringar- Östlig förbindelse och förlängning av tunnelbanan

Nacka kommun ser positivt på att staten har initierat Sverigeförhandlingen. Stockholmsregionen behöver infrastrukturinvesteringar för att kunna växa och för att kunna erbjuda alla nya och befintliga invånare både boende, arbetsplatser och en möjlighet till effektiva transporter. Denna skrivelse omfattar Nacka kommuns yttrande utifrån uppdraget från Sverigeförhandlingen att Stockholms och Nacka kommuner ska komma in med nyttoberäkningar senast 1 oktober 2015.

Vikten av en östlig förbindelse

En östlig förbindelse har länge varit en förutsättning i den regionala planeringen. Södra och norra länken har redan bundits ihop med Essingeleden. En östlig förbindelse är den sista etappen för att bygga en komplett trafikled runt Stockholm och utan den får regionen ett ofärdigt trafiksystem med ett onödigt stort transportarbete. Nacka kommun har under en längre tid haft markreservationer för en östlig förbindelse och har därmed utgått från att en sådan ska byggas.

En fullbordad trafikled runt Stockholm ger stora effekter för trafiksystemet i hela Stockholmsregionen. Vägsystemet hänger ihop och flödena påverkar varandra. Framkomlighet mellan norra och södra delarna i regionen, något som är väsentligt för regionens långsiktiga tillväxt, gynnas och förutsättningarna för en attraktiv kollektivtrafik ökar markant. Den östliga förbindelsen är av betydande regional betydelse och ger stora effekter inte enbart för Stockholm, Nacka, Lidingö och Värmdö kommuner. En komplett trafikled runt Stockholm möjliggör en än mer positiv utvecklingen av näringslivet i Nacka och hela regionen genom att skapa effektivare flöden mellan de norra och södra länsdelarna.

Den östliga förbindelsen möjliggör ett ökat bostadsbyggande i hela Stockholmsregionen, även i Nacka och övriga kommuner i sydostsektorn. Det är svårt att peka ut exakt hur många fler bostäder som kan byggas i Nacka kommun som en följd av den östliga förbindelsen. Vägsystemet har helt andra förutsättningar än tunnelbanan, som förutsätter att nya bostäder har gångavstånd eller matning med buss. För en tillkommande väg är de områden som drar nytta av den förbättrade tillgängligheten spridda på ett mycket stort område och inte alls på samma sätt som en tunnelbana kopplat till ett närområde. Nyttan är också spridd på betydligt fler kommuner än Nacka och Stockholm som har ombetts av förhandlingen att inkomma med nyttoberäkningar.

I samband med att en östlig förbindelse byggs är det viktigt att det görs en avfart vid området Sickla på västra Sicklaön, både för att knyta ihop det området med förbindelsen och för en effektiv koppling av Nacka och Värmdö för både biltrafik och busstrafik. Inom västra Sicklaön finns idag 12 000 lägenheter men med de planer som finns kommer området ha fördubblats till 26 000 lägenheter till år 2030. I området finns också omfattande handel och arbetsplatser som skulle gynnas av en ökad tillgänglighet. Sicklaområdet är också en viktig knutpunkt ur kollektivtrafiksynpunkt.

Nacka kommun behöver för den nu pågående planeringen för att bygga stad i Nacka utifrån Stockholmsförhandlingen, få besked om den fysiska utformningen av den östliga förbindelsen.

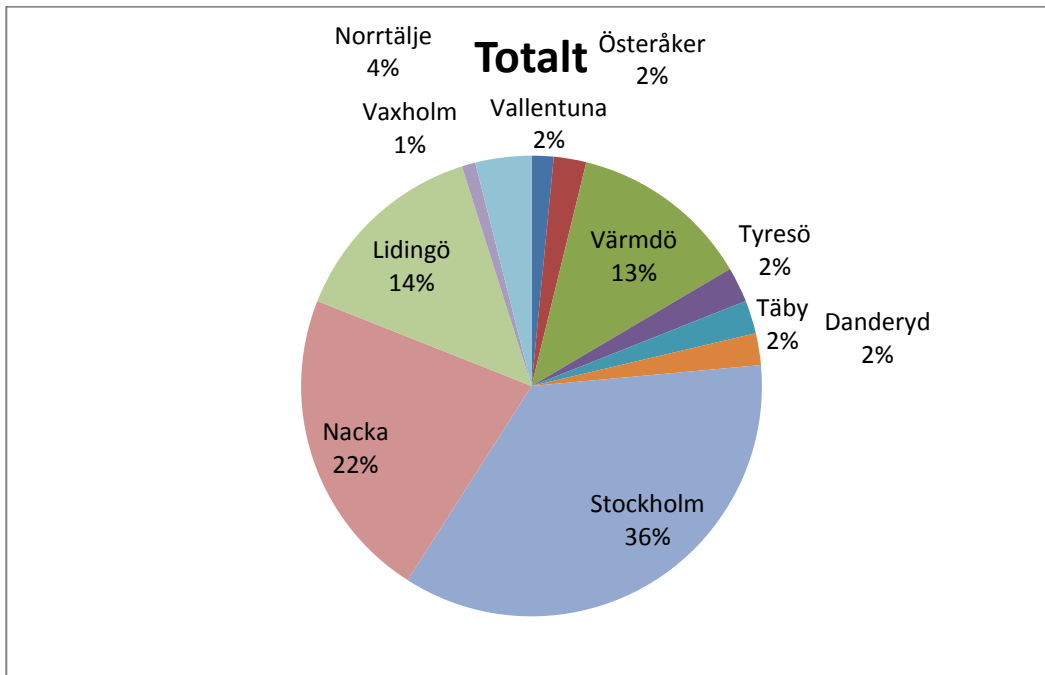
Nacka kommuns nyttoberäkningar

Kungliga tekniska högskolan, KTH, har för Nacka kommun beräknat de nyttor som efterfrågats. Rapporten bifogas.

Följande nyttor har studerats:

- Bostadsnytta – *Hur kan fastighetsvärden komma att förändras i berörda kommuner? Vad kan komma att ske med bostadsbyggandet?*
- Arbetsmarknadsnytta – *I vilken utsträckning kommer arbetstillfällen att skapas? Var kommer de att skapas?*
- Näringslivsnytta – *I vilken utsträckning kan nya företag komma att tillkomma i de berörda kommunerna?*
- Social nytta – *Hur förändras det sociala kapitalet?*
- Miljönytta – *Innebär Östlig förbindelse ökat eller minskat buller? Ökade eller minskade CO2-utsläpp?*

Rapporten har sitt fokus i bostadsnyttor eftersom de flesta andra nyttor kommer att återspeglas i denna. När det gäller bostadsnyttor har dessa beräknats för de kommuner som berörs. Nacka kommer enligt analysen att kunna få ökad bostadsnytta, men Stockholm är den största vinnaren och även andra kommuner kommer att dra stor nytta av en östlig förbindelse. Det är viktigt att notera att det är de enskilda fastighetsägarna som kommer att ta del av de ökade bostadsnyttorna och att Nacka kommuns andel därmed blir väsentligt lägre.

Finansiering

Med tanke på betydelsen för regionen och regionens betydelse för landet, bör den östliga förbindelsen finansieras genom statliga anslag och utökade avgifter.

Nacka kommun har tidigare i Stockholmsförhandlingen förbundit sig att bidra med medel och genomföra stora investeringar för ett ökat bostadsbyggande, inom ramen för sitt uppdrag att utveckla territoriet och ge förutsättningar för de välfärdstjänster Nackaborna ska erbjudas. Kommunen kommer med nuvarande planering att gå från 97 000 invånare idag till ca 140 000 invånare 2030.

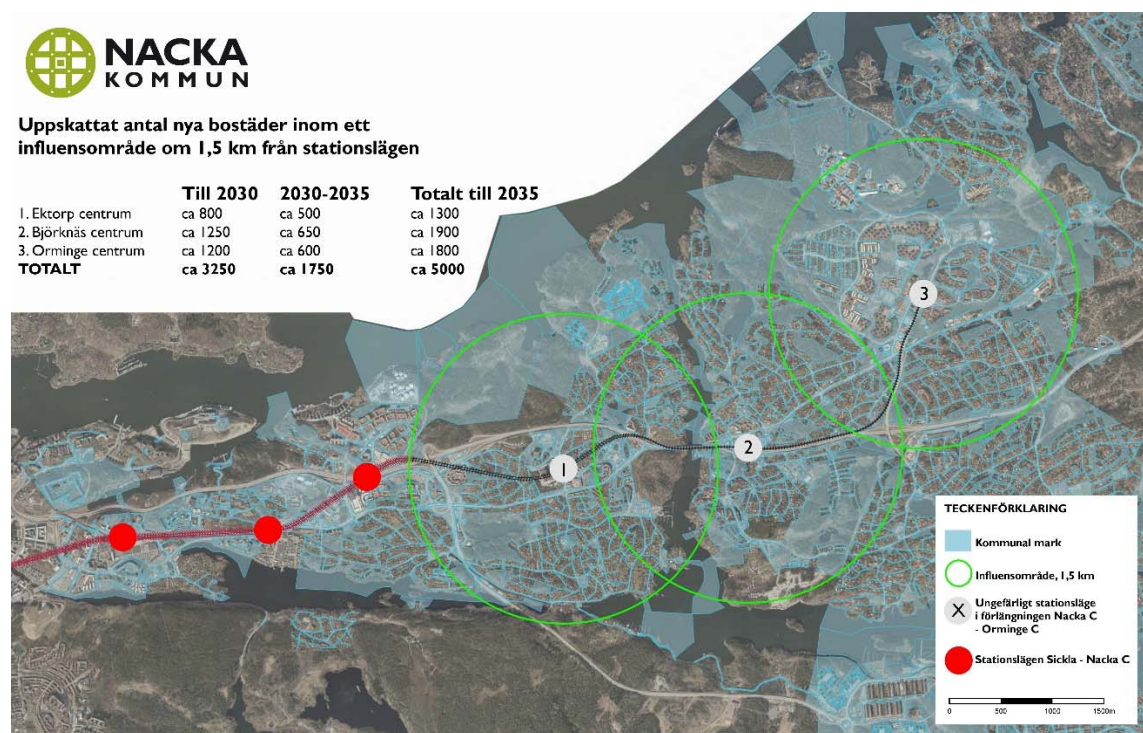
Fortsatt utbyggnad av tunnelbanan till Ektorp/Orminge

Nacka kommun vill betona vikten av en ytterligare utbyggd tunnelbana förbi Nacka centrum till Orminge som beskrivits i tidigare brev till Sverigeförhandlingen. Arbetet skulle kunna delas upp i etapper. En första förlängning skulle kunna vara till Ektorp och byggas i direkt anslutning till den redan beslutade utbyggnaden. I Ektorp finns en stor potential till stadsutveckling, både i form av pågående och kommande projekt. Nacka kommun ser positivt på en utveckling av Nacka sjukhus till ett fullvärdigt sjukhus i sydöstra Stockholmsregionen, i kombination med bostadsutveckling samt en nära koppling till tunnelbanan.

En fortsatt utbyggnad av tunnelbanan efter Nacka centrum ger således möjligheter att planera för en stadsliknande bostadsbebyggelse i Ektorp. En sådan utveckling kan inte komma till utan den förbättrade infrastrukturen för kollektivtrafik som tunnelbanan utgör. Nacka kommun beräknar initialt, utifrån den nuvarande översiktsplanen, att cirka 800

bostäder kan bli klara till år 2030 och ytterligare cirka 500 under åren 2030-2035, totalt 1 300 bostäder. Med en ändring av principerna i den nuvarande översiktsplanen kan antalet bostäder med anledning av en tunnelbaneutbyggnad till Ektorp ökas till ca 2000 till år 2035.

Ett tidigt beslut om en utbyggnad av tunnelbanan till Orminge i en andra etapp ger kommunen övergripande planeringsförutsättningar som är behövliga för att på kortare sikt fatta ”rätt” beslut. En tunnelbana till Orminge skulle löst räknat kunna ge drygt 5 000- 7000 bostäder till och med år 2035. Kartbilden nedan är framtagen under de förutsättningar som ges i Nacka kommuns nuvarande översiktsplan. Ett tänkbart scenario framöver är att kommunen ändrar sin inriktning till ”tät och blandad stad” i berörda delar. Ett sådant scenario skulle kunna ge en femtioprocentig ökning av antalet bostäder utmed tunnelbanesträckan vilket skulle kunna ge 7500 bostäder till och med 2035 istället för 5000.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
stadsdirektör